

Litteratursällskapet.

Vi tänka oss saken så. Finska Litteratursällskapet är enligt dess stadgars både anda och bokstaf icke en arbetande litterär societé, utan en förening för litteraturens uppmuntran. Sällskapet bedömer till och med, hvad som förtjenar uppmuntran, icke *in corpore* utan genom ett utskott. Mängden af ledamöter bidrager således för Sällskapets syften endast genom årsafgifter och det bifall, hvarje medlem måste anses egna åt allt, hvad som främjar den fosterländska litteraturens förkofran. Hvarföre skulle nu icke qvinnan kunna vara en i dessa hänseenden lika nyttig medlem af Sällskapet som mannen? Man skulle räkna illa, om man icke ville medgifva, att qvinnan af de bildade klasserna i Finland uti icke ringa grad eger i sin magt att utveckla eller hämma kärleken för fosterlandets språk och litteratur. Hon eger denna magt såsom barnens uppfostrarinna förnämligast, men äfven såsom föremål för den unga mannens känsla. Och härtill kommer ännu, att mången ädel qvinna intet bättre begär, än att finna ett upplyftande mål för sin håg, att aktas värdig något sträfvande för de allmänna andliga intressen, hvilka mannen eljest plär förbehålla sig allena. Qvinliga medlemmars inkallande till Sällskapet skulle således äfven bildande återverka på könets håg och tänkesätt.

10

20

En nedsatt afgift, att tal vid Sällskapets sammanträde till årsdagens firande, och några belletristiska öfversättningar, eller än bättre originalarbeten, vore allt, hvad Sällskapet hade att ombesörja, för att tillfredsställa dessa nya medlemmar.

Till uppsatsen angående Filialföreningar för Finska Litteratursällskapet kunna vi bifoga den underrättelse, att Sällskapet redan lärer ega en qvinlig medlem, af hvars älskeliga skaldestycken några få varit synliga i G. H. Mellins Vinterblommor under signaturen A-a.

30

206 KAN TULLEN REGLERA HANDELSBALANSEN?

Saima n:o 17 24.IV 1845

Ingen fråga synes lättare besvarad, än den här uppställda. Om en utländsk vara till införsel förbjudes, tvingas importören att införa så mycket mera af en annan. Skulle alla förbjudas till införsel, så skulle också all utförsel afstadna. Ty penningeimporten ensam hvarken ger handlanden vinst eller förmår frammana den inhemska produktionen. Endast den girige kan tillfredsställas af penningens åskådande. För den förnuftiga har den värde endast såsom bytesmedel. Men om intet tillfälle till byte finnes blir den onyttig. Följden af penningens inströmande i ett land är också den, att den faller uti pris i förhållande till andra varor, d. ä. att varupriset öfverhufvud segras, och att således en större penningesumma förskaffar samma varumängd, som förut en mindre. Häraf kommer också, att penningen alltid åter utgår från ett land, så snart dess värde i förhållande till andra varor uti detta land är lägre än i öfriga länder, med andra ord, så snart varupriset i det förra stiger högre än i de sednare. Denna naturliga och nödvändiga omsättning kan knappt genom några medel hämmas, och hvarje försök dertill måste endast bringa skada.

40

50

Lätt finner man, att höga tullafgifter i detta hänseende äro utan allt inflytande. Ty ehuru de göra den utländska varan dyrare, förminska de

för sig icke begäret efter densamma. Importen sker för samma summa som vid lägre tullafgift, ehuru mindre qvantitet af varan införes. Den del af varans pris, som ingår till statskassan, stadnar väl inom landet, men blott för en tid. Den måste åter genom statsutgifter ingå i allmänna rörelsen. Skulle inga andra omständigheter hindra en införsel, som fortfarande öfverstiger utförseln, så är det klart, att slutligen intet annat mynt än de för året lefvererade tullmedlen skulle återstå för betäckandet af följande årets öfverimport. Att nu tullstadgar skola kunna förekomma lyxartiklars införande till högre värde än det, hvarmed exporten öfverstiger importen af nödvändighetsvaror, till 10 hvilket påstående B. T:s statsekonomer rättat sina teorier, är således en lika löjlig förhoppning, som satsen lagd till grund för tullagstiftningen vore afvita. Höga tullafgifter kunna ifrån en gifven tidpunkt fördröja men aldrig hindra den supponerade fullkomliga ruin, hvartill lyxartiklars införande förmodas leda.

Men förrän vi ytterligare tala om tullagarnes betydelse för handeln, kan det ega intresse att här anföra några ord om handelsbalansen i åtskilliga Europas stater, emedan derigenom lättast utrönes, hvad dess vittnesbörd för folkens välstånd har att betyda. I allmänhet finnes intet 20 exempel på något land, som genom öfverdrifven import skulle hafva förlorat sitt mynt. Till och med länder sådana som Portugal och Irland lemna härpå intet bevis. I det förra landet var t. ex. Engelska öfverväldet år 1806 fullkomligt obestriddt, under det Englands handel var utestängd från en stor del af det öfriga Europa. Landet saknade då som nu manufakturer och skydd för desamma genom tullagar. Likväl gaf utförseln ett öfverskott öfver införseln af 2 millioner. Afkastningen från Irlands jord går årligen i betydlig del öfver till England. Men Irlands handelsvåg gaf t. ex. från 1790–94 öfverhufvud nära två millioner från 1795–99 ungefär 1 1/2 million i behållning. Ryssland, 30 England, Frankrike hafva, det förstnämnda genom sin rikedom på råämnen, de sednare genom sina manufakturer, en nästan ständigt öfvervägande utförsel. Från 1824–33 utgjorde uti Ryssland öfverskottet i medeltal 10 millioner Rl. Sr., 1825–39 i Frankrike 31 millioner Fr., 1821–30 i England 18 millioner pund. Men t. ex. 1835 uppgifves för Ryssland ett minus af 5 millioner, 1840 för Frankrike af 52 millioner. Likaså hade det citerade Irland 1800–04 ett minus i utförsel af 1 million. I Nordamerikanska Fristaterna åter har ifrån 1784 utförseln blott sällan öfverstigit införseln.

Dessa olika data, så motsägande de än synas, äro dock ganska 40 upplysande. I Nordamerika har t. ex. välståndet jemnt och i förvånande grad stigit, oakadt den ofördelaktiga handelsvågen. Men detta vore omöjligt, om skilnaden mellan export och import oupphörligen blifvit betäckt genom penningar, då brytningen af ädla metaller i detta land är ganska ringa. Saken kan således förklarar blott derigenom, att importen till en del varit de årligen inflyttandes egendom, samt att både exportens och importens värde blifvit beräknad efter pris på stället, d. ä. den förra lägre, än hvad den verkliga på utländsk ort inbringat. Här 50 likasom flerstädes har man dock funnit, att när penningstocken hastigt blifvit ökad genom utländska lån, så har äfven varuimporten jemförelsevis blifvit öfvervägande. Skälet härtill är det naturliga, att vid stark penningetillgång den inhemska varans pris stigit, d. ä. dess utförsel blifvit mindre lönande, samt den kontanta betalningen för importen blifvit lättare. Så säkert är det, att intet land kan behålla penningen kvar i större mängd, än den inhemska omsättningen oundgängligen erfordrar. En större penningvinst på utrikes handeln skall därför

likaså alltid söka sig tillbaka genom att öka importen.

Då åter de flesta länders handelsbalans till siffran visar fortfarande fördel, så frågas billigt, hvadan denna vinst kommer, isynnerhet då icke visas kan, att något land förlorar sitt mynt? Gifvet är väl, att hvarje lands myntstock måste icke blott bibehållas, utan äfven tilltaga jemte folkmängdens och industrins tillväxt, att således icke blott nötingen, förlorade mynt och ädla metallers användning till husgeråd bör ersättas, utan äfven förrådet ökas. Detta sker nu genom nämnda metallers kringspidande från de länder, hvarest de uppbyttas. Men för en så stor förökning, som handelsbalansen synes utvisa, skulle detta förråd blifva otillräckligt. Man har nemligen beräknat, att hela årliga tillökningen af ädla metaller för Europa numera är ungefär 7 millioner pund sterling, d. ä. icke ens hälften af Englands handelsvinst. Och då intet land fortfarande låter betala sina varor med papper eller toma löften, så är klart, att vinsten på handeln, om den någon är, måste bestå i utländska varor. Ty ett fjerde betalningsmedel till pengar, skuld och varor finnes icke. Man måste således antaga, att de siffror, som skola utmärka handelsbalansen, äro i ett eller annat afseende felaktiga. Äfven då exporten beräknas efter pris på utländsk ort, och importen efter priset i inhemsk hamn, och då man således för båda tillagt transportkostnaden och den handlandes vinst, gör ännu föränderligheten i bådads pris beräkningen osäker. Och i all händelse blir den stora artikeln lurendrejeri och tullförnillning oberäknad, hvilken förnämligast höjer importen.

När man således afser från den jemförelsevis obetydliga summa, hvarmed ett land, som icke frambringar ädla metaller, årligen måste föröka sin myntstock, så måste man antaga, att exporten alltid skall betäckas af importen och tvärtom. Hvad i den ena eller andra för ett år brister, fylles af ett annat år. Den verkliga vinsten är den förhöjda industri, som handeln framkallar, och sundt tänkande statsekonomer anse derföre såsom säkraste prof på ett lands stigande välstånd, att exporten öfverhufvud tilltager i större proportion än folkmängden. Ty säkert är, att för densamma motsvarande betalning vinnes, likasom att landets invånare sjelfva bäst förstå, hvilken betalning som är den bästa, d. ä. att endast sådane varor kunna importeras, hvilka de konsumera, de må då benämnas nödvändighets eller lyxartiklar.

Hvarje sund tullagstiftning afser derföre också icke att inskränka importen, utan jemte inkomster för staten exportens upphjelpande, skydd för inhemska näringar. Den såkallade fria handeln skulle icke verka till en oförmonligare handelsbalans, men väl jemförelsevis förminska både export och import. Jordbruket är de flesta länders hufvudnäring. Men man har temligen allmänt insett, att jordbruket mindre kan upphjelpas genom omedelbart understöd än genom manufakturers befordrande, hvilka bereda afsättning åt jordbrukets produkter. De flesta länders tullagstiftning afser sålunda förnämligast att upphjelpa och skydda de inhemska manufakturerna. Endast detta syftemål ger också en säker måttstock för tullsatsens bestämmande, då nemligen, efter noggrann beräkning af den inhemska varans tillverkningspris, införseltullen å den utländska varan utsättes så hög, att den förra ännu kan med någon fördel tillverkas och säljas. Skulle äfven den i hvarje fall ifrågavarande varan aldrig kunna tillverkas till ett pris, som kunde bereda densamma afsättning på den utländska marknaden, så förökar den likväl varuomsättningen inom landet, närer sin tillverkare och ger jordbruket ökad afsättning, samt kan äfven kräfva import af råämnen från utlandet, hvarigenom åter tillfälle till en motsvarande

export öppnas för andra inhemska produkter. Synnerligast bör tullagstiftningen skydda de manufakturer, som förbruka inhemska råämnen, emedan dessa alltid lättast kunna uppbringas till en höjd, på hvilken täflan med utländningen blir möjlig. Att dock en varuförädling, som fordrar råämne från utlandet, icke bör missaktas, visar t. ex. bomullsfabrikationen i England, hvarest på sednaste tider rå bomull till 1/7 del af hela importen blifvit i landet förarbetad, och tillverkningen uppgått till 30 millioner, under det att hela exporten är tre gånger denna summa.

10 Skulle deremot staten icke anse det tillräckligt att skydda den inhemska industrin, utan ännu söka genom förbud eller tullavgifter utestänga såkallade lyxartiklar och sörja för god hushållning, så finnes af det anförda, huru bortkastad en sådan möda vore. Handelsbalansen kan derigenom lika litet regleras, som den behöfver det. Och hvem kan dessutom bestämma gränsen mellan nödvändighetsvara och lyxartikel? Om nu detta likväl vore gjordt, och utländska lyxartiklar skulle underkastas den strängaste beskattning, så skulle äfven dessas produktion inom landet åtnjuta det starkaste skydd; d. ä. tillverkningen t. ex. af modevaror skulle företrädesvis uppmuntras, men manufakturer för

20 de allmännaste förmödenhetsartiklar skulle åtnjuta mindre skydd! – I sanning, statsekonomiska frågor äro icke lätt utredda, och misstag i detta hänseende har både teorien och praktiken att uppvisa. Men något så befängdt, som påståendet, att tullagarne böra förhindra, »att ej mer sådane varor (lyxartiklar) utomlands ifrån införas än det öfverskott utgör, hvarmed exportartiklarne öfverstiga de nödvändiga importartiklarne» något så befängdt borde dock icke offentligen yrkas. Det är redan beklagligt, om tullsatsen bestämmes på slump, blott med afseende på statens inkomster, om den icke för allt, hvad förädlingsindustri heter, noga afser den inhemska varans tillverkningspris; men skulle den

30 ännu göras beroende af gissningar, till huru stort belopp nödvändighetsvaror för hvarje år böra importeras, af klyftiga hufvudens afgörande, hvilka artiklars införsel isynnerhet är ruinerande, och hvilken beskattning som kan göra dessa nog dyra, då skulle tullagstiftningen blifva det godtyckligaste af alla lagstiftningsinfäll.

Det finnes en håg, som kallas verldsförbättrarenas, för hvilken århundradens vishet är idel dårskap, och hvilken från den stund, som är, vill datera verldens nyskapelse. Den tillhör vanligen ungdomen, är i sin grund ädel, varm för det anade goda, förtröstande på samtidens höga förnuft, och vänder sig till öfvertygelsen. Men det finnes också en

40 annan håg, den för verldens styrande, hvilken räknar den lefvande menskligheten för en samling färhufvuden. Den tillhör den grånande pedanten, som icke tilltror sin nästa förmågan att föra skeden till munnen, om icke manövern genom en förordning regleras. På lodet kan denna pedantism bestämma, huru mycket ett folk behöfver så af bildning som lyxartiklar, af religiöst vetande och öfriga nödvändighetsvaror, och den förutser klarligen den tidpunkt, då en allmän ruin skall bevisa, huru nödvändiga sagde förordnanden varit, och huru endast deras bristande efterlefnad framkallat den eljest lätt undvikliga olyckan. Man bör prisa ödets goda skickelse, när den sednare hågen

50 stadnar vid blotta ord, såsom vanligen den förra, och på denna grund kan man äfven räkna Borgå Tidnings statsekonomi för en verklig lycka.